

Fiche cannabis

Alle leerlingen

Nog steeds de meest gebruikte van alle illegale middelen is cannabis:

- hoogste levens- en jaarprevalentie,
- hoogste percentage regelmatig gebruik.

21,6% heeft ooit cannabis gebruikt (tabel I).

13,0% gebruikte het jaar voor de bevraging cannabis: 9,5% deed dit occasioneel en 3,5% regelmatig.

8,0% gebruikte de maand voor de bevraging cannabis (tabel I).

93,3% van alle leerlingen gebruikte op geen enkele dag van de week voor de bevraging cannabis; bij 2,6% bleef het gebruik beperkt tot het weekend en 3,5% gebruikte daarnaast ook tijdens de week cannabis.

Een meerderheid van de leerlingen die tijdens de week voor de bevraging cannabis gebruikten, rookte 1 à 2 joints op een dag.

tabel I: Cannabisgebruik, schooljaar '09-'10, VAD-leerlingenbevraging

<i>cannabisgebruik</i>	<i>ooit</i>	<i>laatste jaar</i>	<i>laatste maand</i>	<i>regelmatig</i>
<i>alle leerlingen</i>	21,6%	13,0%	8,0%	3,5%
<i>12-14 jaar</i>	5,2%	2,8%	1,5%	0,5%
<i>15-16 jaar</i>	24,0%	15,4%	9,2%	3,5%
<i>17-18 jaar</i>	43,6%	25,9%	17,0%	7,5%

Leeftijd

Hoe ouder de leerlingen, hoe meer van hen ooit en het jaar en de maand voor de bevraging cannabis hebben gebruikt (tabel I).

Ook regelmatig cannabisgebruik neemt toe met de leeftijd en is beperkt tot de leerlingen van 15 jaar en ouder. Van alle 18-jarigen gebruikt 10,9% regelmatig cannabis. Er is een groot verschil tussen jongens en meisjes: 16,2% van de jongens van 18 jaar gebruiken regelmatig cannabis; bij de meisjes van die leeftijd is dit 4,5%.

64,4% van de ooit-gebruikers van 17 jaar en ouder was 15 of 16 jaar bij het eerste cannabisgebruik. 20,4% van hen was jonger dan 15 jaar en 15,1% ouder dan 16.

Hoe ouder de leerlingen, hoe meer van hen tijdens de week voor de bevraging cannabis hebben gebruikt. Met het ouder worden, stijgt zowel het percentage van de leerlingen die in die week enkel in het weekend gebruikten als dat van de leerlingen die zowel in de week als in het weekend gebruikten¹.

¹ Weekend: 12-14 jaar: 0,6%, 15-16 jaar: 3,6%, 17-18 jaar: 5,0%; week+weekend: 12-14 jaar: 0,6%, 15-16 jaar: 3,2%, 17-18 jaar: 7,2%.

Jonger of ouder dan 16 jaar

9,0% van de leerlingen die jonger zijn dan 16 heeft ooit cannabis gebruikt; van de leerlingen van 16 jaar en ouder is dit 38,8%.

Tijdens het jaar voor de bevraging gebruikte 5,1% van de leerlingen jonger dan 16 cannabis tegenover 23,7% van de oudere leerlingen. Tijdens de maand voor de bevraging was dit respectievelijk 2,8% en 15,4%.

1,1% van de leerlingen jonger dan 16 gebruikt regelmatig cannabis; bij de oudere leerlingen is dit 6,8%.

1,1% van de min-16-jarigen gebruikte enkel in het weekend cannabis. Bij de leerlingen van 16 jaar en ouder was dit 4,8%; 6,8% van hen gebruikte zowel tijdens de week als in het weekend.

Jongens versus meisjes

Meer jongens dan meisjes hebben ooit cannabis gebruikt. In het jaar én in de maand voor de bevraging waren er in verhouding dubbel zoveel jongens als meisjes die cannabis gebruikten. Bovendien gebruikten meer dan dubbel zoveel jongens als meisjes regelmatig cannabis².

De beginleeftijd voor cannabisgebruik is lager voor jongens dan voor meisjes. Meer jongens dan meisjes van 17 jaar en ouder die ooit cannabis hebben gebruikt, waren jonger dan 14 jaar bij het eerste gebruik, terwijl in verhouding meer meisjes dan jongens op dat moment minstens 16 jaar waren³.

Bij de jongens is de groep van gebruikers die zowel in de week als in het weekend cannabis gebruikte iets groter dan de groep die het gebruik beperkte tot het weekend; bij de meisjes is het net omgekeerd⁴.

Onderwijsvormen

Het BSO telt in verhouding de meeste leerlingen die ooit, het jaar en de maand voor de bevraging cannabis hebben gebruikt en het ASO de minste. Het TSO situeert zich tussen beide, maar neigt toch meer naar het BSO dan naar het ASO⁵.

De drie onderwijsvormen onderscheiden zich bovendien van elkaar in regelmatig gebruik: in het TSO gebruikt 5,5% van de leerlingen regelmatig cannabis en in het BSO 9,1%, tegenover 2,3% in het ASO.

² Cannabis: ooit: jongens: 25,3%, meisjes: 17,7%; laatste jaar: jongens: 16,5%, meisjes: 9,4%; laatste maand: jongens: 10,3%, meisjes: 5,6%; regelmatig: jongens: 5,0%, meisjes: 1,9%.

³ Beginleeftijd cannabis jonger dan 14 jaar: jongens: 10,1% - meisjes: 5,0%; 14 of 15 jaar: jongens: 37,8% - meisjes: 38,0%; 16 jaar of ouder: jongens: 49,1% - meisjes: 56,1%.

⁴ Cannabis enkel in het weekend: jongens: 3,3%, meisjes: 1,9%; Cannabis zowel in de week als in het weekend: jongens: 4,8%, meisjes: 1,6%.

⁵ Cannabis: ooit: ASO: 22,8%, TSO: 34,5%, BSO: 37,5%; laatste jaar: ASO: 14,6%, TSO: 20,2%, BSO: 22,5%; laatste maand: ASO: 8,4%, TSO: 12,6%, BSO: 15,5%.

Tussen de onderwijsvormen verschilt het percentage van regelmatige cannabisgebruikers die de week voor de bevraging zowel in de week als in het weekend cannabis gebruikten evenveel: dat is het hoogst in het BSO en het laagst in het ASO⁶.

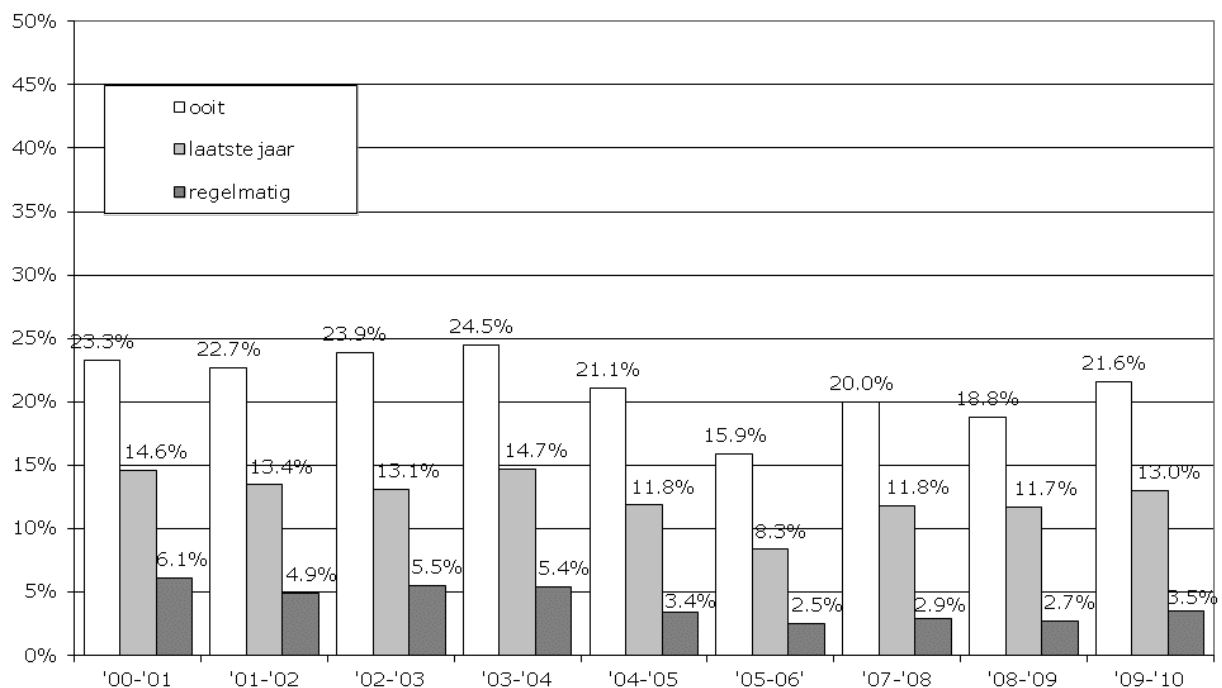
De beginleeftijd voor cannabisgebruik is het laagst in het BSO en het hoogst in het ASO: in het BSO waren er dubbel zoveel leerlingen als in het ASO 14 jaar of jonger toen ze voor het eerst cannabis gebruikten. Omgekeerd waren er in het ASO meer dan in het TSO en het BSO die 17 jaar of ouder waren⁷.

Evolutie sinds schooljaar 2000-2001⁸ (figuur 1)

De levens- en de jaarprevalentie van cannabis bleef op eenzelfde peil tijdens de eerste jaren van de leerlingenbevraging. Tussen '03-'04 en '05-'06 deed zich een daling voor, maar de jaren daarop steeg deze opnieuw, zodat beide waarden in '09-'10 niet meer significant verschillen van in '00-'01.

De eerste vier metingen bedroeg het regelmatig gebruik van cannabis 5 à 6%. Tussen schooljaar '03-'04 en '04-'05 deed zich een daling voor, die de daaropvolgende schooljaren stabiel bleef op 3%.

figuur 1: Evolutie sinds 2000 in de levens- en jaarprevalentie en regelmatig gebruik van cannabis, VAD-leerlingenbevraging

⁶ Cannabis zowel in de week als in het weekend: ASO: 2,3%; TSO: 5,1%; BSO: 8,5%.

⁷ Beginleeftijd cannabis 14 jaar of jonger: ASO: 13,9% - TSO: 18,0% - BSO: 28,9%; 15 of 16 jaar: ASO: 67,5% - TSO: 66,6% - BSO: 58,7%; 17 jaar of ouder: ASO: 18,6% - TSO: 15,3% - BSO: 12,2%.

⁸ De leerlingenbevraging loopt al sinds januari 1999, met een onderbreking tijdens het schooljaar 2006-2007. Dit wil zeggen dat we gegevens hebben van tien schooljaren. Omdat we de eerste twee schooljaren met een ietwat andere vragenlijst en een andere verwerkingsmethode werkten, kunnen we de gegevens van de schooljaren pas vanaf schooljaar 2000-2001 met elkaar vergelijken.

Leeftijd

De evolutie van de levens- en de jaarprevalentie sinds '00-'01 - stabiel tot '03-'04, tussen '03-'04 en '05-'06 gedaald en vervolgens gestegen tot op ongeveer hetzelfde niveau als in '00-'01, is enkel terug te vinden bij leerlingen vanaf 15 jaar. Bij de jongere leerlingen (12-14 jaar) vinden we over die jaren heen geen verschillen terug.

Jongens versus meisjes

De levens- en jaarprevalentie van cannabis vertoont eenzelfde curve bij jongens en meisjes, maar het regelmatig gebruik verschilt tussen beide. Het regelmatig cannabisgebruik nam af bij de meisjes, in tegenstelling tot de jongens, bij wie er niet echt een verschil was tussen '00-'01 en '09-'10.

Onderwijsvorm

In het ASO lagen zowel de levens- en de jaarprevalentie als het regelmatig gebruik van cannabis in '09-'10 lager dan in '00-'01. De daling in de jaarprevalentie is helemaal toe te schrijven aan de daling tijdens de eerste drie schooljaren.

In het TSO volgden deze waarden dezelfde evolutie als in de totale populatie maar in het BSO vonden we deze niet terug.